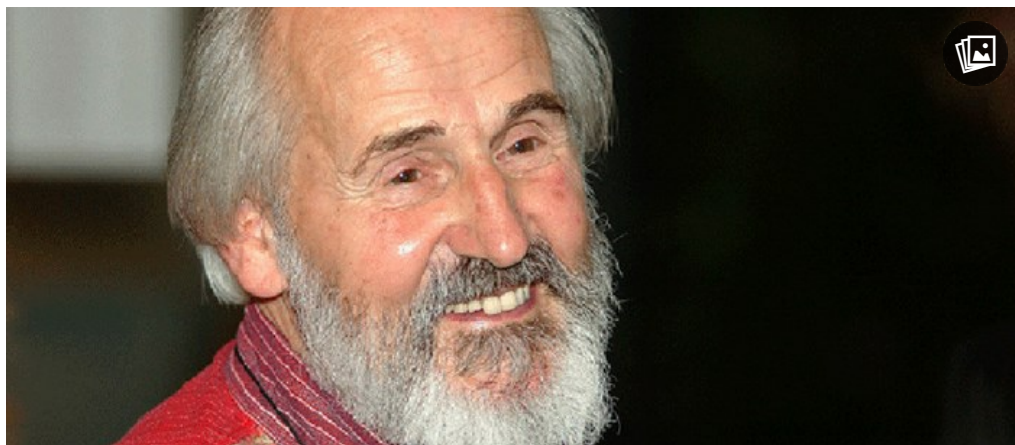

'De psalmen zijn mijn sluitstuk'

Sjf Hutschemakers (1931-2017). | beeld stichting Sjf Hutsch

11 mei 2017, 14:04

Hans Werkman

Sjf Hutschemakers zal er morgen niet bij zijn. In de Andreaskerk in Hattem wordt dan een tentoonstelling geopend van zijn 150 tekeningen bij de 150 psalmen. Vandaag wordt hij begraven. Op 4 mei overleed de kunstenaar, 85 jaar oud, in zijn huis in het Limburgse Sint-Geertruid.

Pas dit voorjaar zag ik voor het eerst werk van Sjf Hutschemakers: de kruiswegstatie in de kerk van St.-Pieter in Maastricht (zie *Gulliver* 31 maart 2017). Veertien schilderijen over het lijden van Christus. Hutschemakers week vrijmoedig af van de door paus Clemens vastgestelde onderwerpen en beperkte zich tot de Bijbelse gegevens. Zo liet hij Veronica met haar doek weg en voegde het verraad van Petrus toe. Belangrijk is ook zijn vijftiende schilderij: de verrijzenis van Christus, een Paasstatie.

In deze Kruisweg zijn belangrijke aspecten van Hutschemakers' werk te zien: zijn Bijbels kunstenaarschap, de kleuren waarvan zijn moeder hield, zachte lila-achtige hortensia-kleuren, en de forse expressionistische lijnen en vlakken van de gezichten.

aarde

Sjf Hutschemakers zou boer worden. Hij werd in 1931 in het Zuid-Limburgse Banholt geboren als derde kind in een boerengezin van acht kinderen. Vanaf zijn vroege jeugd hielp hij mee met aardappels rapen, koeien melken, peren plukken. Sjf was de beoogde opvolger, maar toen hij dertien jaar was beroofde een ongeluk – hij speelde met een Amerikaans projectiel – hem van drie vingers aan zijn linkerhand. Nu was hij vrij zijn talent te volgen. Hij studeerde aan de kunstacademie in Maastricht en bleef, na een kort Amsterdams avontuur vol armoede en heimwee, de rest van zijn leven Limburg trouw. De meeste van zijn ruim vijftig exposities bleven binnen Limburg. De kwaliteit van zijn werk reikt tot ver daarbuiten.

Sjf volgde het geloof van zijn vrome katholieke ouders. Tot aan ongeveer zijn vijftigste jaar schilderde hij vooral de aarde: landschappen, boerenmensen, boerendieren, maar altijd in een religieuze verbondenheid met het aardse. 'Het heeft iets meditatiefs als je in stilte op het land aan het werk bent. Ik wil de aarde voelen.'

moeder

Zijn moeder spoorde hem aan om directe religieuze onderwerpen te schilderen. Dit werd voor Sjf een vruchtbare weg. Tot nog toe had hij in de peer die hij plukte de gang van het bestaan gezien, ook in het gemummificeerde peertje dat hij onder de boom opraapte en dat in de dood zijn pitten kon geven voor een nieuwe vrucht. Nu werd dit explicieter. In zijn geboortedorp Banholt mocht hij het hele kerkinterieur beschilderen met Bijbelse voorstellingen in de kleuren van zijn moeder. Hij maakte kruiswegstaties voor Maastricht en voor Abdij Rolduc in Kerkrade. Hij ging zich toeleggen op kerkraden van glas-in-lood.

In een tv-interview met Leo Fijen vertelde hij hoe dat gemummificeerde peertje hem naar Christus leidde, het Zaad dat opstond uit de dood. Zijn lijdensschilderijen tonen de gezichten bijna altijd ook met een lichte kant, als teken dat het licht van Christus erop afstraalt. Toen hij twee weken ziek was en in het ziekenhuis in Maastricht lag, zocht hij daar het stiltecentrum op. 'Ik kwam van een kouwe kermis thuis,' vertelde hij. Hij vond er geen enkele inspiratie. Toen maakte hij een schilderij van mensen met hun kruis, en Christus als kruisdrager tussen hen in, op de gezichten niet alleen de schaduw, maar ook de lichte kant. Hij bood het aan het ziekenhuis aan. De directie wilde het niet hebben, het was te christelijk.

psalmen

In het laatste deel van zijn leven ontdekte Sjf Hutschemakers de psalmen als inspiratiebron. Bij alle 150 maakte hij een tekening. 'Mijn dagen zijn geteld, de psalmen zijn mijn sluitstuk.' Hij zag er het lijden en de vreugde in, en de profetieën over Christus.

Op zaterdag 13 mei om 15.00 uur zal de tentoonstelling van Hutschemakers' psalmen in de Andreaskerk in Hattem geopend worden. Ds. Wim Hortensius spreekt, Jaap Zwart bespeelt het orgel. Het zal tegelijk een herdenking van Hutschemakers zijn, de dag na zijn begrafenis.

De expositie van Sjeff Hutschemakers in de Andreaskerk in Hattem duurt tot oktober en is op werkdagen open van 14.00-17.00 uur.

Copyright © 2017 Nederlands Dagblad, gerealiseerd door [Liones](#)